

عکس: انساالله منتظری

اولین اکسپوزیون هنرهای تجسمی تهران

ماه خدا به روایتی هنرمندانه

فاطمه داوودی

اولین اکسپوزیون هنرهای تجسمی در کنار چهارمین نمایشگاه بین‌المللی رحمة‌للعالمین ۱۴ تا ۱۹ شهریورماه در بوستان گفت‌وگو برگزار شد. جشنواره‌ای که بهانه‌ای برای ایجاد وحدت فرهنگی و هنری در جهان اسلام بود و در این باب، در پیچه‌های تازماری به روی بینندگانش گشود.

هنر ایرانی پرترین هنر در سراسر جهان اسلام است

سید محمدحسین حجازی، مدیر اولین اکسپوزیون هنرهای تجسمی و چهارمین

نمایشگاه بین‌المللی رحمة‌للعالمین، با اشاره به این که این جشنواره در دو بخش خارجی و داخلی برگزار شد، گفت: «در بخش داخلی، تهران قدیم را بازسازی کردیم تا جوانان با آداب و رسوم گذشته آشنا شوند. در این شهر، انواع خوراکی‌ها و نوشیدنی‌ها، مشاغل قدیمی چون بنه‌زنی و... به نمایش درآمد تا مردم در فضایی کاملاً سنتی با ریشه‌های سنتی‌شان آشنا شوند، چراکه مسائل دینی و مذهبی ما نیز ریشه در همین سنت‌ها دارد.»

حجازی افزود: «در کنار جشنواره رضایی اسلام‌المان، اکسپوزیون هنر نیز با حضور ۶۰ تن از هنرمندان برجسته کشورمان برگزار شد تا مردم با هنر ایرانی نیز آشنا شوند.» وی با اشاره به این که اکثر کشورهای اسلامی با یکدیگر تشبیهاتی در زمینه فرهنگی دارند، اضافه کرد: «۱۶ کشور اسلامی از سراسر جهان اسلام در جشنواره رحمة‌للعالمین شرکت کردند. در واقع، هدف از برپایی این جشنواره، انتقال فرهنگی بین کشورهای اسلامی بود البته من با افتخار می‌گویم که هیچ کشوری در جهان اسلام، از نظر معماری و هنر اسلامی، به پای ایران نمی‌رسد؛ از هنر اسفهان و شیراز گرفته تا این‌های مذهبی. این در حالی است که این نمایشگاه تنها مجال نمایش بخش کوچکی از گنجینه هنری‌مان را به ما داد.»

برگزاری اولین اکسپوزیون هنرهای تجسمی در منطقه

مجتبی آقایی دبیر اولین اکسپوزیون هنرهای تجسمی اظهار داشت: «این نخستین باری بود که چنین اکسپوزیون در سطح منطقه با مضامین دینی برگزار شد. خوشبختانه هنرمندان شاخص و سرشناسی نیز در رشته‌های عکاسی، نقاشی، نگارگری، خوشنویسی و آثار حجی در آن شرکت کردند و در مجموع، ۱۳۵ اثر به نمایش درآمد.»

وی با اشاره به مورد توجه قرار گرفتن مضامین دینی در این اکسپوزیون اضافه کرد: «طی دهه‌های اخیر، ما هنرمندان آرزنده‌های این حوزه به جهان معرفی کردیم که آثارشان در سطح بین‌الملل مورد توجه و استقبال قرار گرفته است. این اکسپوزیون دستمایه هنرمندان بزرگ ایران زمین است و امیدواریم آگاهی باشد برای تبدیل این جریان به حرکتی مستقل و اثرگذار در عرصه هنر.»

آقایی با اشاره به استقبال مردم از این اکسپوزیون بیان کرد: «لایحه موضوعات دینی در این اکسپوزیون، از یک نمایشگاهی مردمی ساخت که می‌توانست ارتباط خوبی از لحاظ معنوی و مفهومی با بدنه جامعه برقرار کند.» وی با اشاره به مشکلات موجود در اکسپوزیون کرد: «زمان فزاینده‌ای که برای برگزاری

برنامه در دست داشتیم، موجب بروز کاستی‌هایی شد که امیدواریم در سال‌های آتی برطرف شود.»

دبیر اولین اکسپوزیون هنرهای تجسمی، علت برگزاری اکسپوزیون در سراسر دنیا را توجه به اقتصاد هنر و ارائه آثار فاخر دانست و افزود: «اکسپوزیون نقش مهمی در رونق بخشی به اقتصاد هنر دارند، چراکه این امکان را در اختیار ما می‌گذارند تا آثار هنری را از ملاحظه‌ها خارج کنیم و به متن جامعه برساییم. همچنین به این ترتیب، هنر می‌تواند سهم خود را در اقتصاد جامعه ایفا کند. گردش و رونق اقتصادی در حوزه هنر از دیگر مسائلی است که باید در این‌جا مدنظر داشته باشیم.»

وی ادامه داد: «هرچس کشورها یا تولید آثار هنری چون فیلم و انیمیشن توانستند درآمدی برابر با درآمد ما از ذخایر زیرزمینی‌مان به دست آورند، حیف است که ما این ظرفیت‌ها را نادیده بگیریم.»

جای خالی سرمایه‌گذاران دنیای هنر در اکسپوزیون

علی شیرازی، دبیر بخش خوشنویسی اکسپوزیون، با اشاره به این که اکسپوزیون هنر از دو زاویه می‌توان مورد بررسی قرار داد گفت: «این اکسپوزیون چه از لحاظ مالی و به معنای توجه به اقتصاد هنر و چه از لحاظ معنوی مورد اهمیت است. ارائه آثار هنری

در چنین مکانی سبب می‌شود تا هنرمندان، خود را در معرض قضاوت سایرین بگذارند، همچنین تامل هنری و تجربی خوبی بین هنرمندان ایجاد می‌شود که می‌تواند نتایج خوبی در پی داشته باشد.»

اما شیرازی این جشنواره را بدون اشکال ندانست و اظهار داشت: «این اکسپوزیون صورتی موفق خواهد بود که بخش دولتی از آن حمایت کند، چراکه به‌عنوان هنر دینی نام‌گذاری شده است و برگزار کننده نیز بخش نیمه‌دولتی است.»

وی افزود: «کتابهای کهنه باید در این‌جا مورد توجه قرار بگیرد، این است که در این اکسپوزیون مجموعه‌مداران، کلکسیون‌دارها و کسانی که در عرصه هنر سرمایه‌گذاری می‌کنند، کمتر شرکت دارند. در نتیجه، بخش دولتی باید از چنین افرادی برای حضور در اکسپوزیون دعوت کند تا بتوانند این آثار را خریداری کنند. اگر نتوانند در این زمینه موفق عمل کنند، به‌تدریج اعتبار جشنواره مخدوش خواهد شد.»

در چنین مکانی سبب می‌شود تا هنرمندان، خود را در معرض قضاوت سایرین بگذارند، همچنین تامل هنری و تجربی خوبی بین هنرمندان ایجاد می‌شود که می‌تواند نتایج خوبی در پی داشته باشد.»

اما شیرازی این جشنواره را بدون اشکال ندانست و اظهار داشت: «این اکسپوزیون صورتی موفق خواهد بود که بخش دولتی از آن حمایت کند، چراکه به‌عنوان هنر دینی نام‌گذاری شده است و برگزار کننده نیز بخش نیمه‌دولتی است.»

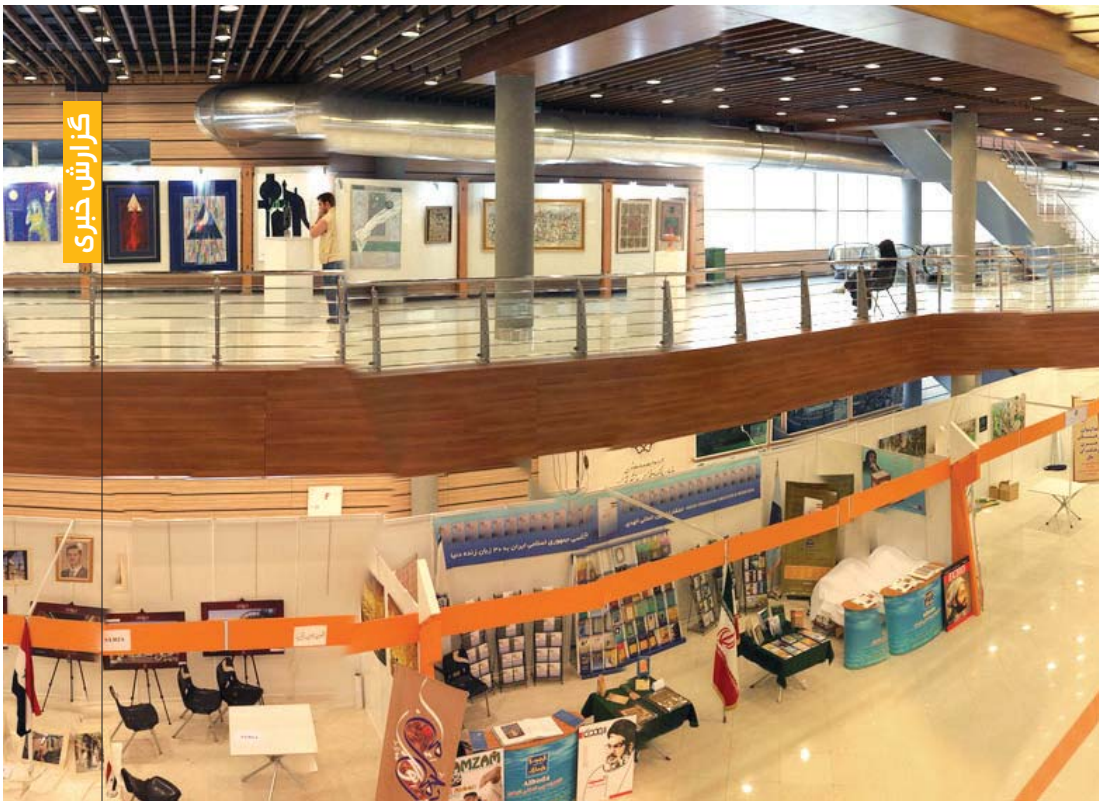
وی افزود: «کتابهای کهنه باید در این‌جا مورد توجه قرار بگیرد، این است که در این اکسپوزیون مجموعه‌مداران، کلکسیون‌دارها و کسانی که در عرصه هنر سرمایه‌گذاری می‌کنند، کمتر شرکت دارند. در نتیجه، بخش دولتی باید از چنین افرادی برای حضور در اکسپوزیون دعوت کند تا بتوانند این آثار را خریداری کنند. اگر نتوانند در این زمینه موفق عمل کنند، به‌تدریج اعتبار جشنواره مخدوش خواهد شد.»

آخرین تنها جمعی از هنرمندان آماتور در آن شرکت می‌کنند. دیگر نه پیونده حرفه‌ای دارد، نه شرکت‌کننده حرفه‌ای در واقع است. در بازار شلوغ نمایشگاه قرآن که از کتاب و سی‌دی تا صنایع دستی در آن عرضه می‌شود، خوشنویسی و اسما هنر فاخر گم شده است.»

وی از بخش بین‌المللی اکسپوزیون هنر نیز گلایه کرد و گفت: «از نظر من این بخش اساساً بین‌المللی نیست. ما خوشنویسان سراسر جهان را در زمینه خوشنویسی اسلامی می‌شناسیم و با آن‌ها مرادود داریم، اما جای تمام آن‌ها در این اکسپوزیون نیست. صرفاً افرادی آماتور به آن دعوت شدند.»

شیرازی تأکید کرد: «من نمی‌توانم نمره‌ای به بخش بین‌المللی بدهم، کما این که ۸۰ درصد غرفه‌های این بخش، خالی بودند و من شنیدم آثارشان در گمرک مانده و نتوانستند ترخیص کنند. باید به این عدم هماهنگی هم فکر کرد که چگونه است که یک ارگان دولتی افرادی را دعوت می‌کند و بخش دیگری آثارشان را ترخیص نمی‌کند.»

گزارش خبری

داست و اظهار داشت: «توافق مثبتی که در آینده می‌تواند بیفتد، ایجاد وحدت هنری بین کشورهای اسلامی است تا دلیلی شود برای برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی به‌صورت دوری در تمام سراسر جهان اسلام.»

وی در ادامه گفت: «در ایران هنوز بین هنرمند و مخاطب فاصله هست و پیوندی میان‌شان شکل نگرفته است. امیدوارم برپایی اکسپوزیون هنری، نویدبخش روزی باشد که مردم خوششان را از لذت بردن از اثر هنری محروم نکنند.»

فرخی با تأکید بر این که توجه به نقاط ضعف می‌تواند راهگشای آینده باشد، افزود: «باید تلاش کنیم در سال‌های آینده گنجایش نمایشگاه را افزایش دهیم تا بتوانیم میزبان هنرمندان بیشتری باشیم. این نمایشگاه ظرفیت و توانی است که توان هنرمندان کشورمان خیلی بیشتر از این‌هاست. ما باید محدودیت‌هایی چون زمان، تبلیغات و... را کاهش دهیم.»